



84. Latvijas Universitātes
starptautiskā zinātniskā
konference 2026

Sociālo pedagogu gatavība darbam sociāli
ilgtspējīgas agrīnās bērnības izglītības un
labbūtības nākotnes veidošanā.

Dr.sc.admin., docente Gunta Kraģe

Dr., prof. Emeritus Ilze Ivanova

Tēmas aktualitāte

- Atbalsts mazu bērnu kognitīvai, emocionālai un sociālai attīstībai
- Kvalitatīva pirmsskolas izglītība nodrošina drošu un gādīgu vidi, kas sekmē veselīgu attīstību
- Būtiska loma nevienlīdzības mazināšanā un sociālās iekļaušanas veicināšanā
- Sociālā ilgtspēja izglītībā nozīmē vidi, kurā ikvienam bērnam ir iespēja augt droši, iekļaujoši un taisnīgi
- Pamats mūžizglītībai un labklājībai



Mērķis

- analizēt sociālo pedagogu gatavību darbam sociāli ilgtspējīgas agrīnās bērnības izglītības kontekstā
- iezīmēt profesionālās attīstības virzienus nākotnei, izmantojot ERASMUS+ projekta “Sociāli ilgtspējīga agrīnās bērnības izglītība nākotnē” – SoSECE, (2024-1-FI01-KA220-SCH-000254061 (2024-2027) pētījuma rezultātus
- dalīties pieredzē par projekta rezultātiem



Metodoloģija un pētījuma bāze

Metodoloģija: Dokumentu analīze, padziļinātas intervijas, kvantitatīva aptauja, salīdzinājums

Dalībnieki:

2025: 128 respondenti (vadītāji, pedagogi, sociālie pedagogi) LV

314 respondenti no partnervalstīm

2026: 38 sociālie pedagogi (LV)

Rīki: SPSS, satura analīze, MI atbalsts (ChatGPT), Lime survey rīks



Projekta dalībnieki:

Laurea Universitāte (*Somija, koordinatori*)



AMMATTIKORKEAKOULU
University of Applied Sciences

Tartu Universitāte (*Igaunija*)



UNIVERSITY OF TARTU
Narva College

Vītauta Dižā Universitāte (*Lietuva*)



Latvijas Universitāte



UNIVERSITY OF
LATVIA



84. Latvijas Universitātes
starptautiskā zinātniskā
konference 2026

Teorētiskais ietvars

- Uz bērnu centrēta pieeja pirmsskolas izglītībā
- Visas skolas pieeja
- Konstruktīvisma paradigma kā pētījuma vadmotīvs
- Komunikācijas, sadarbības, starpprofesionālās mācīšanās un lomu sadale
- Daudzprofesionālās komandas darba ietvars
- Regulējums / vadlīnijas attiecīgajās valstīs



Teorētiskais ietvars

- **Vygotsky (1978):** Sociālā mācīšanās, atbalsta sniegšana
- **Tuckman (1965):** Grupu veidošanās fāzes
- **Schön (1983):** “Reflektējošs praktiķis”
- **Wenger (1998):** Mācīšanās kopienas
- **Bronstein (2003):** Starpdisciplinārās sadarbības modelis
- **Habermas (1984):** Komunikatīvā darbība sadarbības veicināšanai



Sociālā ilgtspēja un labbūtība

Iekļaušana

Katram bērnam iespēja piedalīties un justies piederīgam.

Vienlīdzība

Taisnīga pieeja atbalstam neatkarīgi no sociālā, kultūras vai veselības konteksta.

Labbūtība

Droša emocionālā vide, pozitīvas attiecības un attīstību atbalstoši apstākļi.

Sociāli ilgtspējīga izglītība fokusējas uz attiecību kvalitāti, taisnīgumu un ilgtermiņa bērna attīstības iespējām.



PROFESIJAS STANDARTS PEDAGOĢIJA UN PSIHOLOĢIJA SOCIĀLAIS PEDAGOGS PROFESIONĀLĀS KVALIFIKĀCIJAS PRASĪBAS

Sociālā pedagoga pienākumi un uzdevumi:

- 3.1. Sociālpedagoģisko risku prevencijas plānošana un īstenošana.
- 3.2. Bērnu/jauniešu socializācijas risku identificēšana un novērtēšana.
- 3.3. Sociālpedagoģiskā atbalsta plānošana un īstenošana izglītības iestādēs un institūcijās.
- 3.4. Bērnu/jauniešu tiesību un labāko interešu īstenošanā starpinstitucionālā sadarbībā ar ģimeni, izglītības iestādi, pašvaldību, valsts institūcijām un sabiedrību.



Nepieciešamā kompetence

**Profesionālās
zināšanas**

bērna attīstība, iekļaujošā izglītība, sociālie riski

**Sociāli emocionālās
prasmes**

empātija, pašregulācija, konfliktu risināšana

**Komunikācija un
sadarbība**

darbs ar ģimeni, komandu un kopienu

Refleksija un ētika

atbildība, cieņa pret dažādību, profesionāla pašizaugsme



Sociālā pedagoga loma

Atbalsts bērnam

Adaptācija, emociju regulācija,
sociālo prasmju attīstība

Ģimenes iesaiste

Veicināt uzticēšanos,
komunikāciju, kopīgu atbildību par
bērna labbūtību

Sadarbība

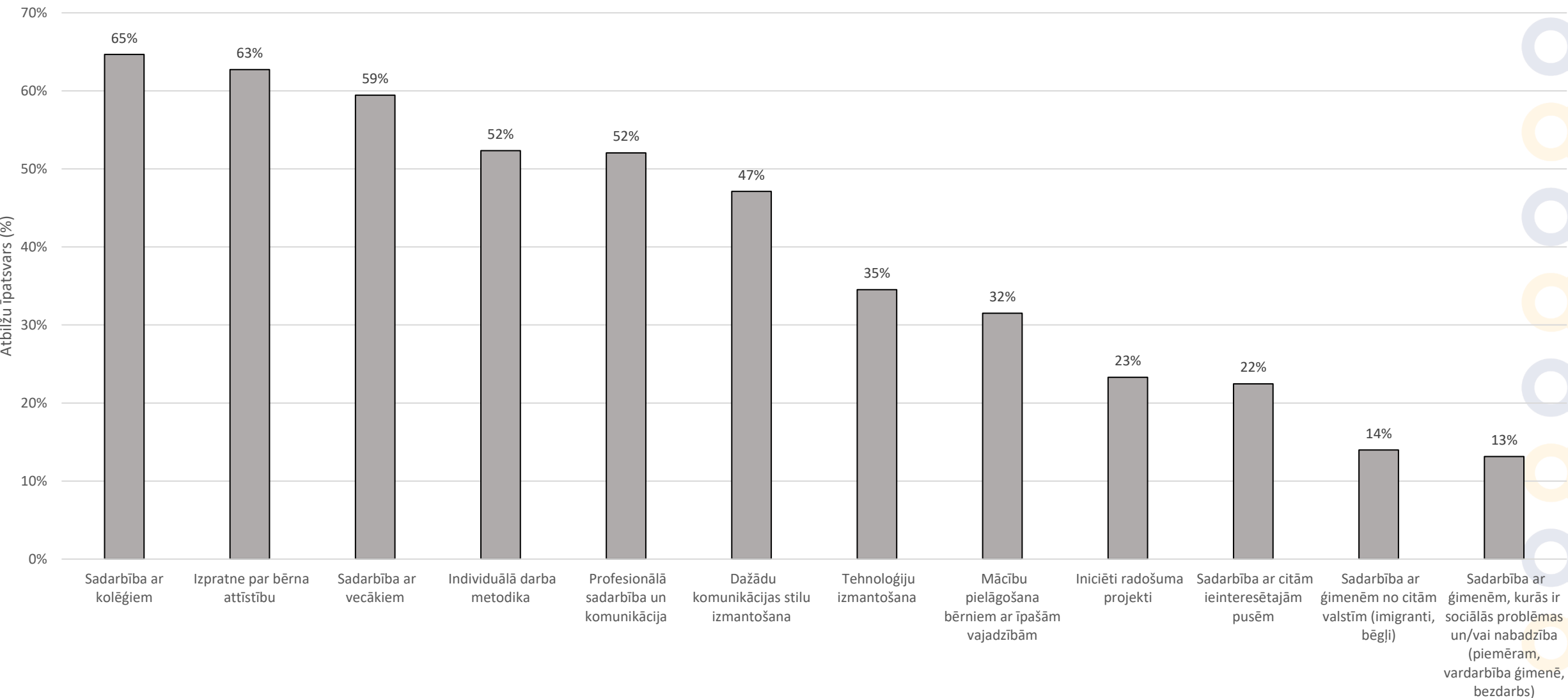
Ar pedagogiem, atbalsta
personālu un institūcijām

Prevencija

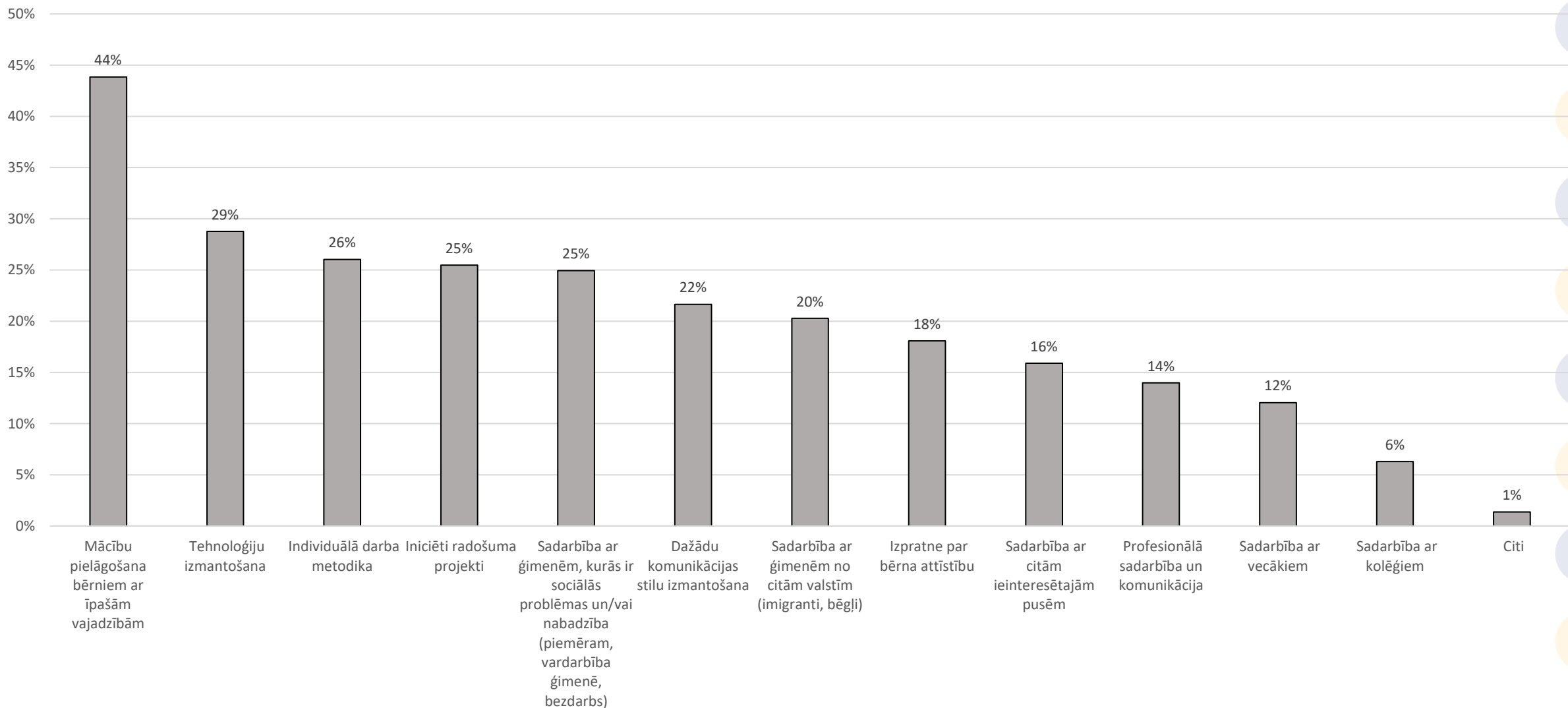
Savlaicīgi pamanīt riskus un
organizēt atbalsta pasākumus



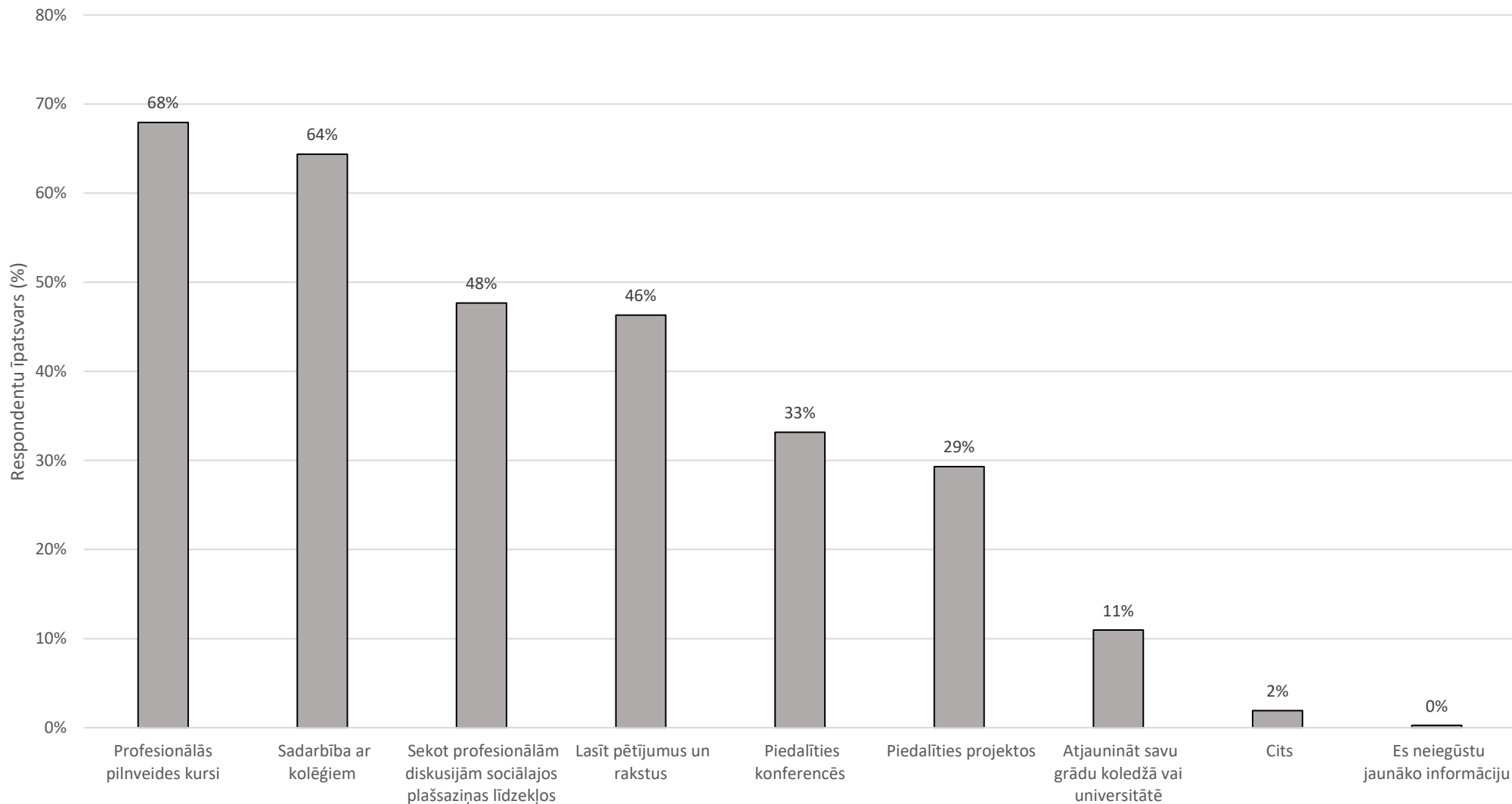
Kādas ir Jūsu kā profesionāļa stiprās puses?



Kādas zināšanu jomas Jūs vēlētos uzlabot?



Kā Jūs profesionāli papildināt zināšanas (par labāko praksi, jaunām tendencēm, pētījumiem) agrīnās pirmsskolas izglītības jomā?



Pētījums Latvija un Lietuva - salīdzinājums

Pārzina mācīšanās teorijas (*Montesori, Vigotskis, Pjžē u.c.*)

◆ Lietuva:

Lielākā daļa ir **daļēji pazīstami** (66,7%),
Tikai **29,1%** jūtas **ļoti labi pazīstami**,
Neliela daļa (**4,3%**) atzīst, ka nav pazīstami.

➡ Norāda uz **plašu, bet mērenu zināšanu bāzi.**

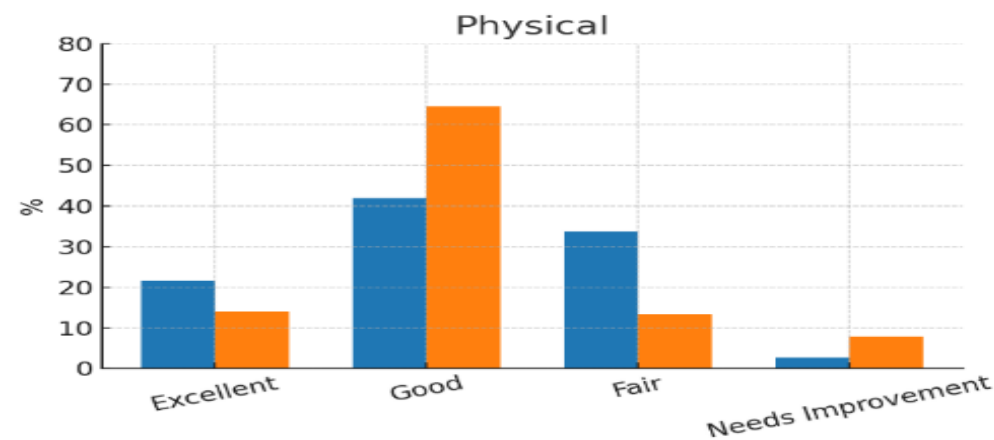
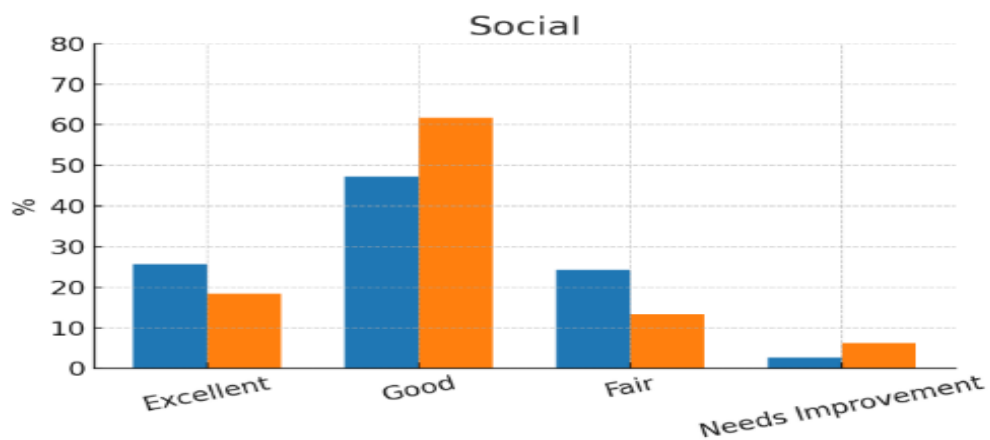
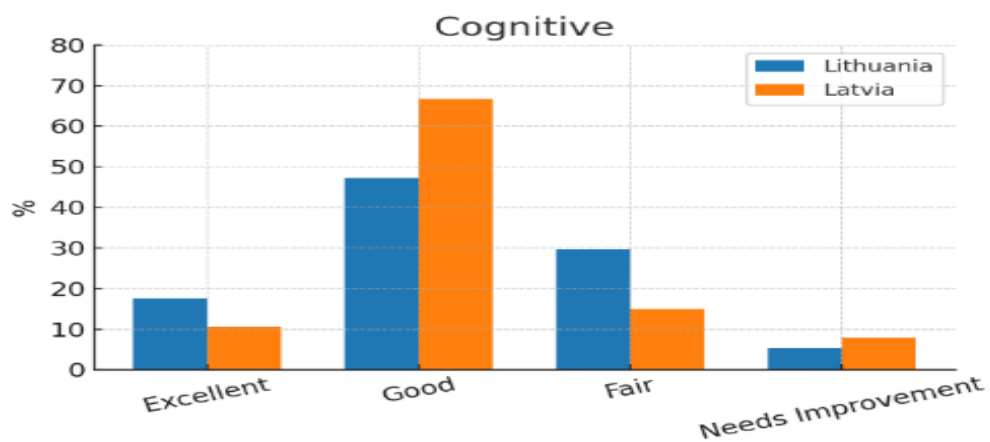
◆ Latvija:

Vairāk nekā puse (54,1%) ir **ļoti labi pazīstami**,
45,9% – daļēji pazīstami,
Neviens neatbildēja, ka nav pazīstams.

➡ Norāda uz **dziļāku un pārliecinošāku izpratni par mācīšanās teorijām.**



Zināšanas par bērnu kognitīvo, emocionālo, sociālo, fizisko attīstību



Mācību stratēģiju pielāgošana bērniem ar īpašām vajadzībām

◆ Lietuva:

Lielākā daļa pedagogi stratēģijas pielāgo “samērā labi” (64,1%).

Tikai 17,2% atzīst, ka pielāgo “ļoti labi”.

Neliela daļa (4,7%) nav pazīstami ar pielāgošanas stratēģijām.

➡ Tas norāda uz **vienmērīgu, bet pieticīgu prasmju līmeni.**

◆ Latvija:

31,9% uzskata, ka pielāgo “ļoti labi” (augstāka pārlicība nekā LT).

40,5% – “samērā labi”, kas ir mazāk nekā LT.

Tomēr vairāk pedagogu (10,3%) vispār nav pazīstami ar adaptācijas stratēģijām.

➡ Tas liecina par **lielāku pārlicību daļai pedagogu, bet arī izteiktāku zināšanu plaisu.**



Pārliecība par sociālpedagoģijas pamatprincipiem

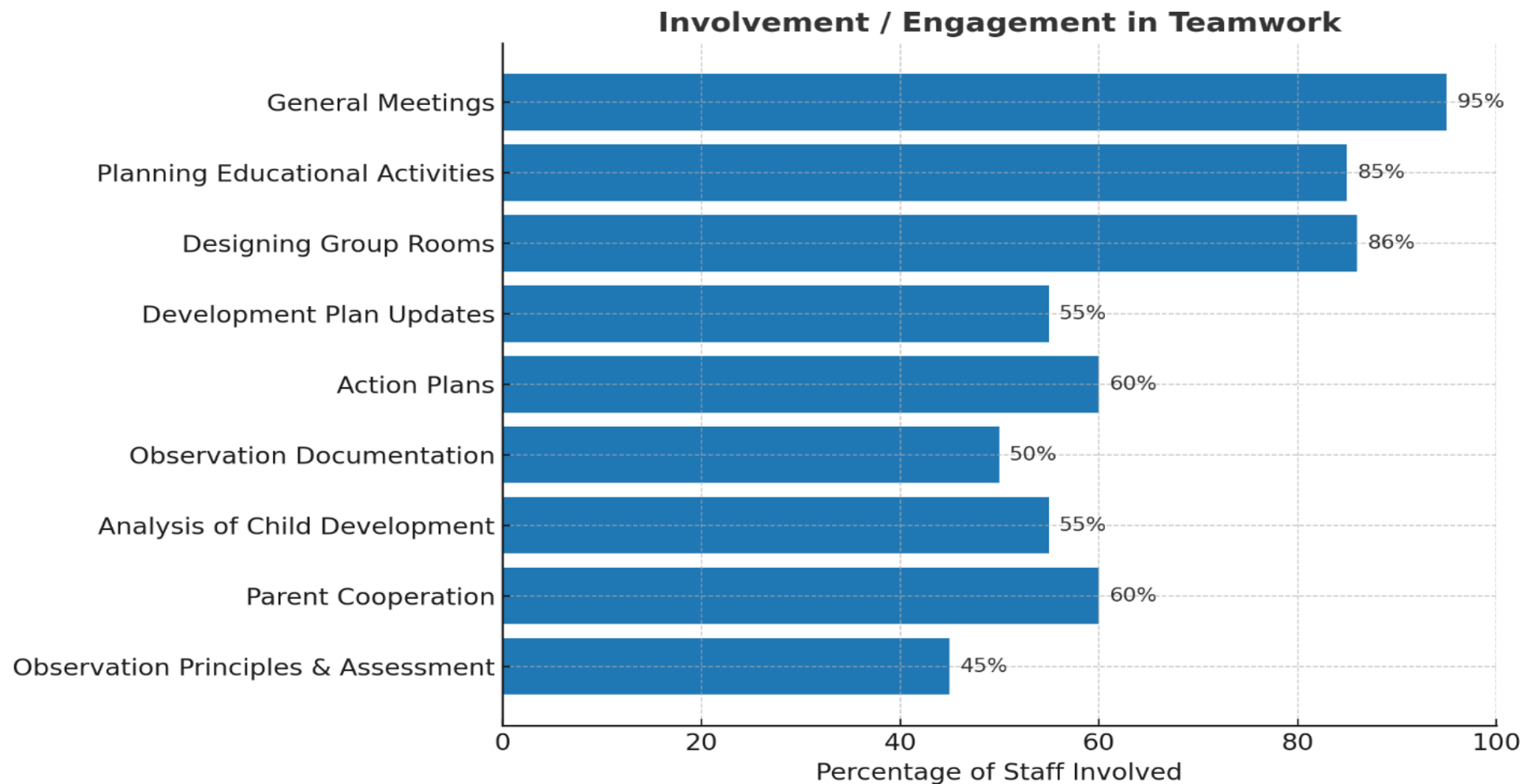
LT dalībnieki kopumā jūtas **pārliecinātāki un ērtāk** par sociālpedagoģijas principiem.

LV dalībniekiem ir redzama **lielāka svārstība un piesardzība**, turklāt daļa atzīmē **diskomfortu**.

→ Tas liecina par iespējamu **atšķirību izglītībā, pieredzē vai izpratnes līmenī** starp abām grupām.



Iesaiste komandas darbā (LV)



Secinājumi (LV un LT)

- spēcīga profesionālā ekspertīze un pieredze,
- kopējā mācīšanās,
- taču joprojām pastāv **trūkumi īpašo vajadzību nodrošināšanā un konsekventā komandas darbā.**



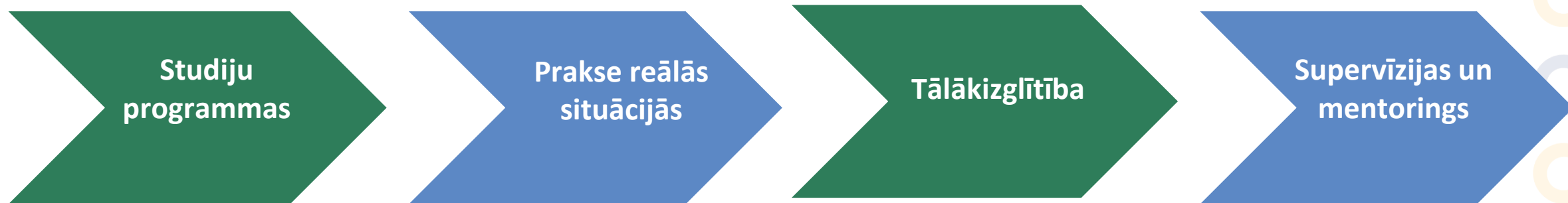
Sociālo pedagogu galvenie izaicinājumi (LV)

- Daudzveidīgas bērnu un ģimeņu sociālās vajadzības
- Laika, finansējuma un atbalsta personāla trūkums
- Emocionālā pārslodze un profesionālās izdegšanas risks
- Nevienmērīgas profesionālās pilnveides iespējas reģionos
- Nepietiekama starpinstitucionālā sadarbība

**Izaicinājumi ietekmē
ne tikai pedagogu darbu,
bet arī bērna ikdienas
pieredzi un labbūtību.**



Sagatavošana un profesionālā pilnveide



**Efektīva sagatavošana balstās uz teorijas, prakses un refleksijas līdzsvaru.
Ilgtspējīgai profesionālajai izaugsmei nepieciešams sistemātisks atbalsts visā karjeras laikā.**



Ieteikumi profesionālās kapacitātes stiprināšanai

- ➔ Stiprināt iekļaujošās un sociāli ilgtspējīgās izglītības saturu studiju programmās
- ➔ Paplašināt praksē balstītas mācīšanās un gadījumu analīzes iespējas
- ➔ Nodrošināt regulāras supervīzijas, mentoru atbalstu un emocionālās noturības attīstīšanu
- ➔ Veicināt sadarbību starp izglītības, sociālo un veselības aprūpes sektoriem





Co-funded by
the European Union

SoSECE MOOC

Socially Sustainable Early Childhood Education

Course Features

- Six modules, each worth 0.5 ECTS (3 ECTS in total)
- Available **online and free of charge**
- You will receive **a certificate** for each completed module
- Materials suitable **for educators, students, policymakers, and multiprofessional teams**

MOOC is available in five language

Choose your language version:

 [English: Socially Sustainable Early Childhood Education Future](#)

 [Finnish: Sosiaalisesti kestävä varhaiskasvatuksen tulevaisuus](#)

 [Estonian: Sotsiaalselt jätkusuutlik alushariduse tulevik](#)

 [Latvian: Sociāli ilgtspējīga pirmsskolas izglītības nākotne](#)

 [Lithuanian: Socialiai tvari ankstyvojo vaikų ugdymo ateitis](#)



84. Latvian University
international scientific
conference 2026

Nākotnes perspektīva

Sociāli ilgtspējīgas agrinās bērnības izglītības nākotnē sociālais pedagogs:

- Iekļaujošas vides veidotājs
- Bērna labbūtības aizstāvis
- Starpdisciplināras sadarbības koordinators
- Pārmaiņu iniciators kopienā



BĒRNS

**Sistēmas mērķis —
bērna attīstība, drošība,
piederība un līdzdalība.**



Galvenā atziņa

*Sociālo pedagogu gatavība nav tikai zināšanu kopums —
tā ir spēja profesionāli, ētiski un sadarbībā veidot vidi, kurā
agrīnā bērnība kļūst par pamatu sociāli ilgtspējīgai sabiedrībai.*



Paldies!



84. Latvijas Universitātes
starptautiskā zinātniskā
konference 2026

